

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 45 (5)

IZDAN 1 APRILA 1938.

PATENTNI SPIS BR. 13932

Lepeš Vinko, Petrovgrad, Jugoslavija.

Naprava za ribolov.

Prijava od 12 aprila 1937.

Važi od 1 novembra 1937.

Ribolov dosadašnjim mrežama glomazan je i spor. Veličina mreže je nekoliko hiljada kvadratnih metara; njome rukuje petnajest ljudi, a za spuštanie i izvlačenje mreže potrebno je preko jednog sata vremena. Pronalaskom je mreža znatno reducirana; njome rukuje samo pet do šest ljudi, a za njeno spuštanie i izvlačenje potrebno je samo nekoliko minuta vremena.

Zbog sporosti pri rukovanju dosadašnjim mrežama, mreža se kod noćnog ribolova pod svećom, spuštala i izvlačila samo nekoliko puta preko noći. Mnoga riba (skuša, liganj, palamida i druga), koja se pod svećom samo kraće vreme zadržava, pa ide dalje, ne ulovi se. Napravom pronalaska, koja se nalazi na dubini na kojoj se i riba nalazi, omogućeno je ribaru da iz komore 1 kretanje ribe prati, te, kada ova naiđe, da mrežu spusti i sa ribom u komoru izvuče. Pošto za ovo treba samo nekoliko minuta, to i za manje količine ribe može mrežu da spusti.

Bitnost pronalaska je u kombinaciji komore i mreže, što je apsolutna novost u ribarstvu.

Na nacrtu je prikazan pronalazak sa četiri slike, gde sl. 1 pokazuje pogled odozgo na napravu bez mreže, sl. 2 je vertikalni presek naprave, sa mrežom, prema liniji I-I iz sl. 1, sl. 3 pokazuje situaciju naprave u vodi, sl. 4 pokazuje pogled odozgo na okvir mreže.

Naprava sastoji iz dva glavna dela: iz komore 1 i mreže 9. Komora 1 je prostor sa sviju strana zatvoren sem na svom dnu, koje na sredini ima kružni otvor, kroz koji se, dok je komora u vodi, pomoću

komprimiranog vazduha iz komore voda istisne, tako da u njoj mogu ribari nesmetano da borave, kroz otvor na dnu komore vodu lampom da osvetljavaju, kretanje ribe da prate, mrežu da spuštaju i, sa ribom u komoru da izvlače. mrežu ponova da razapinju, kao i sve druge radnje, oko ribolova, iz komore da vrše.

Vazduh se u komoru puni i obnavlja pomoću vazdušne sisaljke. Komoru opasuje prostor 3 za utovar balasta, koji je potreban da bi naprava mogla u vodu da zaroni.

U prostoru za balast 3 ugrađena je manja komora 4, koja je sa komorom 1 spojena bočnim prolazom, inače je sa sviju strana zatvorena, sem na svom dnu, na kojem je manji kružni otvor, koji služi da se ulovljena riba, pomoću vrećica i konopaca, kroz isti prenosi iz komore 1 do barke na površini vode. Ovaj otvor ima svoja vrata 5.

Na tavanici komore 1 nalaze se vrata 6, za ulaz i izlaz iz komore. Otvaraju se kada je komora na površini vode.

I otvor na podu komore 1 ima svoja vrata 7. Vrata 7 uzdižu se i spuštaju pomoću dva konopca koji prolaze kroz kuturove, na tavanici komore 1 pričvršćene. Dok se ribolov vrši, vrata 7 uzdignuta su do ispod tavanice komore 1, inače zatvaraju otvor na dnu komore. Na ivici poda, oko otvora na dnu komore 1, postavljena je ograda 8, koja štiti ribara da ne padne u vodu, a služi mu i kao oslonac pri radu.

Mreža se sastoji iz dva dela: iz mreže 9 i okvira 10, 11, 12. Mreža 9 je kružnog oblika, odnosno napravljena tako, da, kada se u vodi spusti, zategne i zatvori,

dobije sferični oblik. Radi bržeg spuštanja mreže potrebno je da mreža ima što obilatiju vreću. Zato je na dijametar mreže od deset metara, umesto sedamdeset pet kvadratnih metara, predviđeno, najmanje, dvestotine pedeset kvadratnih metara mreže. Ovako će se mreža spuštati sečimice, dok bi se, bez dovoljno obilate mreže, spuštala više pljoštimice.

Okvir mreže sastoji se iz dva koncentrična prstena 10 i 11 (iz limene cevi), koja su, u istoj ravni, konopcima 12 povezana. Okvir služi da se mreža na njem razapinje. Manji prsten 10, a time i ceo okvir sa mrežom, vezuje se za komoru 1 konopcima.

Mreža se razapinje na sledeći način: Unutrašnja ivica mreže 9 izveže se za ogradu 8, pa se mreža dalje sprovodi, ispod manjeg prstena 10, do ispod velikog prstena 11. Konopci 13 (njih ima oko četrdeset), koji služe za rasapinjanie i spuštanje mreže, a koji su ravnomerno poredani i povezani o spoljnu ivicu mreže 9, prebacuju se preko velikog prstena 11, prolaze kroz alke, na kruni velikog prstena 11 ravnomerno, uzdužno-okomito poredani i pričvršćeni, te idu dalje do osam alki, na kruni manjeg prstena 10 ravnomerno, uzdužno-okomito poredane i pričvršćene. (Ovi konopci mogu se koncentrisati i u samo dve alke). Prošav kroz ovih osam alki (kroz svaku prolazi oko pet konopaca), konopci 13 idu dalje, u osam snopova, do vrata 7, koja su do ispod tavanice komore 1 uzdignuta, prolaze kroz koturove (svaki snop kroz svoj kotur), koji su na vratima 7 pričvršćeni, te idu do ruku ribarevih.

Na spojevima konopaca 13 sa spoljnom ivicom mreže 9, vezuju se i konopci 15, koji služe za zatvaranie i izvlačenje mreže, kao i tegovi 14, pomoću kojih mreža tone. Na svakom spoju vezuje se po jedan konopac 15 i po jedan teg 14.

Konopci 15 idu od spoljne ivice mreže radijalno, ispod mreže do ispod malog prstena 10, ulaze u komoru do uzdignutih vrata 7, prolaze kroz koturove (svaki konopac kroz svoj kotur, spolja prema sredini), koji su, u krugu, na vratima 7 pričvršćeni, te se, ovi konopci, vezuju za veliki teg 16.

Veliki teg 16 visi o svom konopcu, koji prolazi kroz svoj kotur na sredini vrata 7 pričvršćen, i koji ide dalje do ruku ribarevih. Veliki teg 16 je nešto teži od zbira težina tegova 14.

Alke koje se nalaze na krunama malog i velikog prstena 10 i 11 pričvršćene, a kroz koje prolaze konopci 13 i 15, mogu da budu kombinovane i sa koturovi-

ma. Ovo bi olakšalo razapinjanie mreže, dok spuštanje mreže ne bi olakšalo.

Da bi se naprava održala na određenoj dubini ista se konopcima 17 vezuje za plovac 18, koji je na površini vode.

Proces ribolova ovom napravom je sledeći: Naprava, sa ribarima u komori, zaroni do dubine na kojoj se riba nalazi. Riba se privlači noću svetlom, a danju bilo kojim mamcem. Kada ribar iz komore primeti da je riba naišla, ispušta iz ruku snopove konopaca 13. Tegovi 14, ovim oslobođeni, tonu i povlače sobom mrežu, te, okrećući se na konopcima 15, mrežu zatvaraju. Kada konopci 15 dodu u vertikalni položaj, mreža je zatvorena. U ovom momentu ribar spušta veliki teg 16, i time izvlači mrežu u komoru.

Da bi se mreža ponova razapela, ribar uzdiže veliki teg 16, ponovo, do tavanice komore, odnosno do uzdignutih vrata 7, a time spušta tegove 14 na konopcima 15. Time je i mreža spuštena. Vukući, sada, snopove konopaca 13 mreža se otvara i razapinje.

Naprava, za vreme ribolova, može da bude usidrena, inače je, u koliko nema svoj sopstveni pogon, vuče barka. I sama naprava, odnosno prostor za utovar balasta, može da ima i oblik broda.

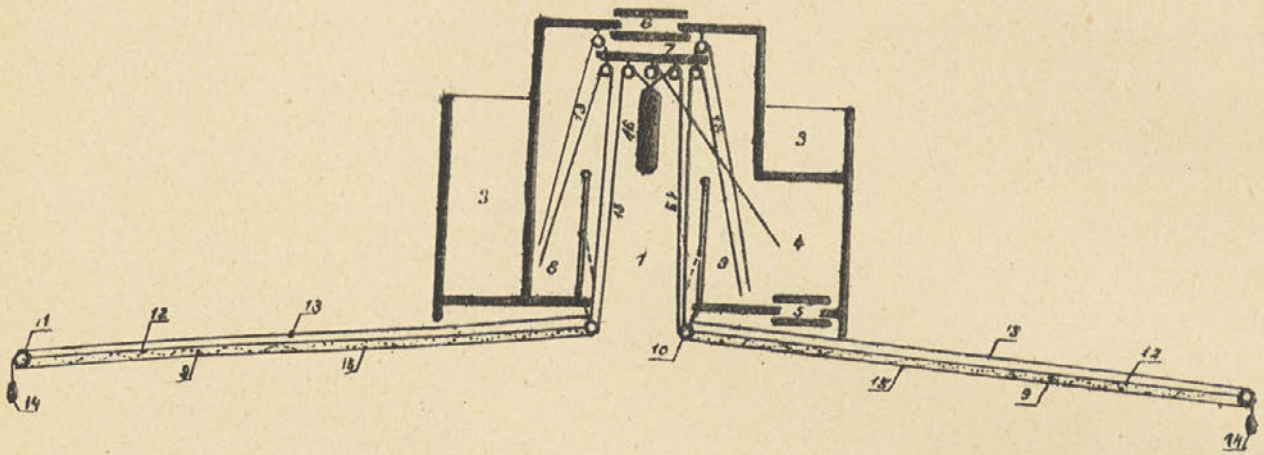
Naprava, sem mreže i konopaca napravljena je, u glavnom iz gvođenog lima, ali može da bude izgrađena i iz drugog, zato podesnog materijala.

Patentni zahtevi:

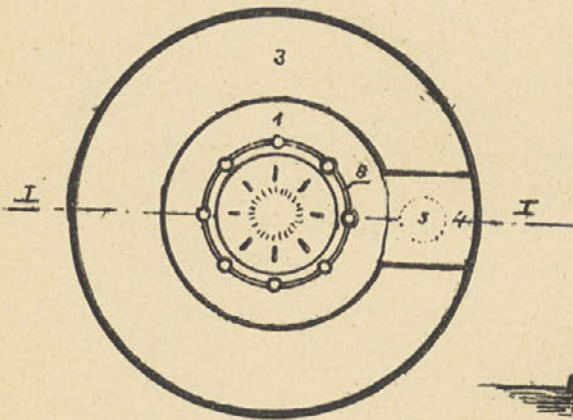
1.) Naprava za ribolov naznačena time, što je na gnjuračku komoru (1), ispod otvora na dnu, pričvršćen okvir (10, 11, 12), koji se sastoji od dva koncentrična prstena (10, 11), koji su međusobno povezani radijalnim konopcima (12); što je mreža (9) pričvršćena svojom unutrašnjom ivicom na ogradu (8) oko otvora komore (1), te prolaze ispod okvira (10, 11, 12) do spoljnog prstena (11), gde se vezuje konopcima (13), koji služe za razapinjanie i spuštanje mreže (9), uz pomoć tegova (14); a ispod mreže (9) namešteni su konopci (15), koji služe za zatvaranie i izvlačenje mreže (9), a koji su, takode, pričvršćeni o spoljnu ivicu mreže (9) i koncentrisani u komori (1).

2.) Naprava za ribolov prema zahtevu 1.) naznačena time što su na spoljnim ivicama mreže, a na krajevima konopaca (13 i 15) pričvršćeni tegovi (14), a na suprotnim krajevima konopaca (15) pričvršćen je veliki teg (16), kojim se olakšava izvlačanie mreže (9) i tegova (14) u komoru (1).

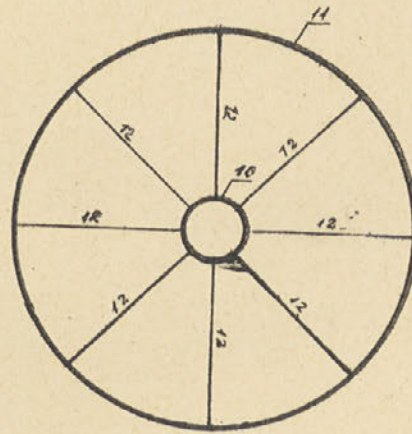
Sl. 2.

Sl. 1.

Sl. 4.

Sl. 3.

